

РІЧНИЦЮ РЕВОЛЮЦІЇ КОМУНІСТИ ВІДЗНАЧИЛИ НОВИМИ РОЗПРАВАМИ

Київ (УНІАР-УПА). — Тут в середу, 6-го листопада на захід секретаріату Руху, УРП, УНДП, УСДП, УМА, ТУМ, Київського Стратегічного Комітету, УСР, обох фракцій СНУ-МУ, Київського Громадянського Комітету, Демократичної Спільноти та Партії Зелених на Площі Незалежності (так народ називав площу Жовтневої революції в Києві) відбувся жалобний мітинг, присвячений річниці жовтневого перевороту 1917 р. в Петрограді. Перед початком мітингу священники УКЦ та УАПЦ відправили екуменічний Молебень.

На мітингу виступив народний депутат України Михайло Горинь, який зачитав спільне звернення депутатів Народної Ради та Демократичного Бюро Мисської Ради, а також Секретаріату Руху, Селянсько-Демократичної Партії і Партії Зелених України. У зверненні був заклик до киян поводитись спокійно і не перешкоджати проведенню військової паради. Заклик цей підтримали представники Київської Мисської Ради Олександр Мосіюк та Микола Горбаль, повідомивши, що парад перенесено на площу Перемоги та просект Перемоги і що в параді не братимуть участі танки.

Виступили також Євген Чернишів від УНДП, Фред Аналенко від ДС, Петро Гагуй від Української Міжпартійної Асамблеї. Під час мітингу рух транспорту на Хрещатику тимчасово був затриманий членами СНУ-МУ. По закінченні мітингу священники УКЦ та УАПЦ відслужили Панахиду по жертвах большевицького терору.

Увечері Хрещатик та Площу Перемоги були заблоковані членами УМА, СНУМ, УСР, Партії Зелених України з метою не допустити військової паради. Учасники цієї акції за-

далегідь оголосили про свій намір залишитися на Хрещатику та Площі Перемоги на всю ніч. Та вночі силами міліції, яка прибула з інших міст з площі перед обеліском Перемоги було усунуто громадян з застосуванням брутальної сили. Десятки людей потрапили до лікарень з травмами хребта, вивихами, гематомами, струсненням мозку тощо. Двох юнаків затримали й відвезли у невідомому напрямку. Решту людей відтіснили з площі. Міліціянти також намагалися здертися до будинку Руху.

У середу, 7-го листопада, від 9:00 до 10-ї ранку на Площі Перемоги відбулася військова парада без танків військових колон. Пройшли колонні військовослужбовців, вантажники з ракетами і танкетки. На відміну від минулих років парада не супроводжувалася великим купінням людей та святковим настроєм. В годині 10-ї ранку на Хрещатику почалася офіційна демонстрація з участю понад 25,000 демонстрантів, організовано доставлених з різних районів міста. Глядачів на Хрещатику було дуже мало, хідники з обох боків були майже порожні. Біля головної пошти демонстрантів зустріла колона з блакитно-жовтими прапорами та антикомуністичними гаслами, з числа тих, що вночі блокували Хрещатик.

В годині 11-ї на майдані біля собору св. Софії зібралося близько 10,000 людей і провели альтернативний офіційному святкуванню мітинг. На Софійську площу було дуже важко дістатися, оскільки групи міліції та військових по всьому місті блокували рух транспорту і пішоходів.

На мітингу виступили народні депутати України Михайло Горинь, Лариса

(Закінчення на стор. 3)

Міністер здоров'я України виступить в УІА

Нью Йорк. — Заходами Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля, Корпорації Пфайзера та Українського Лікарського Товариства у п'ятницю, 16-го листопада, в год. 7-ї вечора в приміщенні Українського Інституту

Америку, 2 Схід 79 вул., відбудеться зустріч з д-ром Юрієм Спіженком, міністром здоров'я Української СРСР. Вище згадані організації на цю виїмкову зустріч запрошують українську громаду.

Ранніми годинами співаки двома автобусами під проводом Варки Бачинської з Організації Вільного Народу та Ігоря Раковського, голови хору „Думка“ виїхали на оглядини Нью Йорку, які були дбайливо підготовані з відповідними інформаціями, які кожний із хористів дістав. Вони відвідали Обидні Нації, катедр св. Патрика, будівлю Трампа, Джеральд Мортис, якими захоплювалися, Рокфеллер центр, пройшли Центральним парком а відтак до статуї Свободи. Еліс Айленд, до Світового центру торгівлі та аквіні загостили до УНД.

Тут супроводжували їх по усіх бюрох УНС та редакціях „Свободи“ і „Українського Тижневика“. В. Бачинська та координатор братської діяльності Андрій Воробець, а відтак усі проголосили засили до спільного об'єду у великій залі УНС, яким проводив, як господар в несприятливості головного предсідника Уля

УРП ОТРИМАЛА ОФІЦІЙНИЙ СТАТУС

Київ (УНІАР-УПА). — Тут в понеділок, 5-го листопада урядові установи зареєстрували Українську Республіканську Партію, яка налічує близько 6,000 членів і продовжує зростати. Це перша в Україні новостворена демократична партія, яка отримала офіційний статус. Передбачається, що найближчим часом будуть зареєстровані Партія Зелених, УСДП та інші нові партії в Україні.

У зв'язку з наближенням річниці Жовтневої революції, яку комуністи традиційно відзначають 7-8-го листопада кожного року, члени УРП, які є народними депутатами України і народними депутатами Київської Мисської Ради, оприлюднили звернення до киян і громадян України із закликом вважати річницю Жовтневого перевороту не святом, а Днем Жалоби.

У зверненні зокрема сказано, що 73 роки тому в Петрограді відбувся большевицький контрреволюційний переворот, який перекреслив демократичні завоювання лютневої революції. Большевики під керівництвом Леніна потоптали основні права людини, знищили правові інститути і за допомогою терору встановили комуністичну диктатуру. Лідери Комуністичної партії шляхом військової інтервенції захопили молоді демократичні держави, що поклали на руїнах російської імперії. Большевицька Червона армія, окупувавши у 1918-1920-их роках Українську Народну Республіку, знищила українську державність і запровадила колоніальний режим ще жорстокіший, ніж був царський.

„Терор, голодомори, де-

портації, винищення української інтелігенції, руйнування культурних надбань, русифікація і жаклива колоніальна експлуатація впродовж десятиріч довели Україну до страшної духовної, екологічної та економічної руїни. Такі наслідки „великого октябрі“ для українського народу. Святкування цієї трагічної дати і проведення військового парад є грою м'язів імперської армії, образою українського народу і глумом над пам'яттю десятків мільйонів замордованих і видурених голодом громадян України“, — сказано у зверненні.

Народні депутати України від УРП закликали народних депутатів усіх рівнів прийняти ухвали про заборону святкувань у річницю Жовтневої революції в майбутньому та не влаштовувати військових парад на території України. Річницю перевороту слід відзначати як День Скорботи, повивши національні прапори чорними стрічками, відвідувати могили жертв репресій та утримуватися від розваг. Священників усіх конфесій народні депутати закликали відслужити Панахиду по закатованих у роки комуністичної диктатури.

Звернення підписали: Степан Хмара, Михайло Горинь, Богдан Ребрик, Олександр Шевченко, Левко Горохівський, Степан Волковерхий, Володимир Колінець, Левко Лук'яненко, Леопольд Табурянський, Яків Зайко, Лариса Скорик, Тарас Стецьків, Генріх Алтунян, Степан Павлюк, Віктор Романюк, Ігор Деркач, Павло Мовчан, Віктор Бель і багато інших відомих діячів правозахоронного і визвольного руху.

Голова УГКЦеркви поїде незабаром в Україну

Рим. — Агентство Асоційєд Пресс повідомило, що голова Української Греко-Католицької Церкви, Патріарх і Кардинал Мирослав Іван Любачівський, який тепер живе в Римі, проголосив, що минулого понеділка, 5-го листопада, що він має намір відвідати Україну в найближчому часі. Поки що точної дати візиту Патріарха і Кардинала Любачівського не подано, але усі згодні, що його поїздка буде важливим кроком у

скріпленні Української Греко-Католицької Церкви, нещодавно легалізованої після більше, як 40 років переслідування і катакомбної діяльності.

Патріарх Любачівський відвідає Україну на запрошення Мисської Ради Львова. „Не можна повністю передати вам своєї радості з приводу планованої поїздки в Україну“, — заявив 76-річний Владика. Він надіється на зустріч з вірними католицького об'єду і тим, які належать до інших церковних громад, а також з представниками республіканських і союзних установ.

Під теперішню пору, згідно з ранніми інформаціями, в Україні живе понад чотири мільйони українсько-католиків. Патріарх народився в Україні в 1914 році. Він покинув Україну в 1937 році, коли ця частина України була ще окупована Польщею. Папа Римський в 1979 році назначив його Архiepіскопом філіальним, а через шість років Владика Любачівському був наданий титул кардинала. Він все ще залишився громадянином З'єднаних Штатів Америки. Після смерті Блаженнішого Патріарха і Кардинала Йосифа Сліпого, який помер в 1984 році, він перейняв керівництво Церквою в Україні, говоривши в кінці інформації агентства АП.

ЗУСТРІЧ З ГОСТЯМИ З УКРАЇНИ

Нью Йорк. — Тут у неділю, 11-го листопада, в год. 5-й по полудні заходами Наукового Товариства ім. Шевченка та Українського Гельсінкського Комітету (Захордонне Представництво) відбудеться зустріч з гостями з України: кіно-режисером Станіславом Чернішевським та головним редактором газети „Вечірній Київ“ В. Карпенком. Зустріч відбудеться в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ю і 10-ю вулицями.

Д.Р. Кульчицький програв вибори у Воррені

Воррен, Мис. — З Миссигену повідомляють, що Дмитро Роман Кульчицький несподівано програв вибори до стейтової легіслатури в користь демократичного кандидата Деніса Ошове дуже малою кількістю голосів — 14,000 Кульчицький, 14,700 Ошове.

Треба підкреслити, що Демократична партія стейту вела дуже інтенсивну напастливу кампанію проти всіх нових кандидатів, а особливо тих республіканців, які в січні, подібно, як Р. Кульчицький, перемогли демократичних кандидатів. Мешканці Воррену й округу, яку репрезентував Р.

Кульчицький в стейтової легіслатури, були задоволені його працею і велика частина демократів голосувала в січні за його кандидатуру. Тепер керівники Демократичної партії застоювали іншу, більш ефективну, але морально невинуватну тактику тиску на виборців і жертвою цієї тактики впаав єдиний українець, який згідно з оцінкою його співробітників, був найбільш активним законодавцем. Кампанія під гаслом: „Кульчицький — наш стейтовий репрезентант“, зударилася з гаслом демократів: „Збережіть остою Демократичної партії“.

Створився громадський комітет для вшанування 25-ліття УІТ

Нью Йорк. — З ініціативи громадських установ, тут створився окремий діловий комітет для вшанування 25-ліття Українського Історичного Товариства.

До комітету входять: д-р Богдан Шебунчак, Українсько-Американська Координаційна Рада, голова; мгр Ігор Дябога, Український Конгресовий Комітет Америки, заступник голови; Слава Рубель, Пласт, секретар і член; від УАКР — д-р Олег Волянський, Роман Данилюк, д-р Юрій

Солтис і Євген Стахів; від Союзу Українок Америки — Марія Савчак та від Об'єднання Жінок в Обороні Чотирьох Свобід України — мгр Роксолана Стойко-Лозинська.

Святковий бенкет з мистецькою програмою відбудеться тут о год. 2-й по полудні, в неділю, 9-го грудня, в залі Українського Народного Дому, 142 Друга Аве. Вступ 35 дол. від особи. Святкову доповідь виголосить д-р Любомир Винар, голова УІТ.

В АМЕРИЦІ

ГЕНРІ КЕРТІС Джексон, 26-річний вбивця дітей, добровільно здався в руки поліції. Згідно з оцінкою представника поліції в Грінвуд, Міссісіпі, Джеймса Фавелла, вбивця, змучений „схриганим перед поліцією, яка шукала за ним від минулого тижня, тобто від того часу, як він замордував чотирьох дітей, якими опікувалася його мама. Джексон — наркоман, який недавно був звільнений з тюрми на поруку. Поліція думає, що вбивство було докрано під впливом наркотиків і намагання Джексона вкрати в домі своєї матери якнайбільше речей. Здегенерований вбивця порізав дітей ножем.

ТІЛО ЗАСТРЕЛЕНОГО кулю з пістолі рабина Меіра Кагане, після відбуття в Брукліні похоронних церемоній, відвезли літаком до Ізраїля, де в середу, 7-го листопада, відбулася головна похоронна церемонія і поховання тіла. Вмичасі Ньюйоркська поліція розпочала докладне слідство вбивства, переглянувши помешкання атентатника в Джерзі Сіті, і в Кліфсайд Парку, Н.Дж., але керівник детективного відділу Джозеф Бореллі не хотів входити в подробиці і взагалі відмовився від коментарів, заявляючи, що „ця справа є ще передчасною, щоб її коментувати“. Очевидно, реакція жидівської спільноти в цілому світі на вбивство М. Кагане була дуже гострою і відгукуючою. Деякі члени і прихильники Жидівської оборонної ліги заявили, що „буде відплата“, особливо тоді, якщо виявиться, що вбивця діяв з доручення якоїсь організації. Натомість палестинець Саїд Канан заявив, що Кагане проповідував расову дискримінацію і апартеїд і тому став жертвою своїх особистих закликів і пропаганди.

ФЕДЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ охорони здоров'я випустила недавно спеціальну брошуру для населення, у якій закликає американців їсти менше товщі, а натомість споживати більше ярини і овочів. Подібні інструкції урядові агенції випускають кожних п'ять років, а їхні інформації базуються на дослідках Департаменту сільськогосподарства і охорони здоров'я. Інструкції федеральної агенції надрукувала майже повністю газета „Вашингтон Пост“. Там сказано, що: масло й інші масні речі не повинні перевищувати 30 відсотків усіх калорій, які споживає людина кожного дня. Дотепер пересічно американці зжували 36 відсотків масних страв; кожна людина, яка дбає про своє здоров'я повинна включатися у харчування різноманітні овочі і ярину; прийнятним кожних три місяці треба перевіряти вагу.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД в Нью Йорку вирішив, що ірландський терорист Джо Догерті залишиться в мангеттській тюрмі і не буде звільнений на поруку. Догерті, якому минуло 35 років життя, був заарештований в Нью Йорку в 1983 році. Два роки перед тим він втік з тюрми в Белфасті, Північна Ірландія, засуджений за терористичну діяльність і членство в Ірландській Революційній Армії. Потім він, з допомогою організації і підфальшованих документів, перебрався на територію З'єднаних Штатів Америки. У Белфасті тамошний суд засудив його на дожиттєву тюрму. Після приїзду до Нью Йорку він майже 16 місяців працював барменом в барі в горішній частині Мангеттену, де його арештувала поліція. З того часу різні інстанції американських судів рішають справу видачі Догерті в руки британського правосуддя, чого домагається уряд прем'єр-міністра Маргарет Тачер, а адвокати домагаються його звільнення на поруку.

ВІЛЛІАМ БЕННЕТТ, керівник боротьби з наркотиками в Уряді президента Джорджа Буша, заявив Президентові, що він має в плані зрезигнувати із свого посту. Офіційні чинники Білого Дому заявили, що вони повідомляють про справу резигнації Беннетта в найближчому часі, після розмови Беннетта з президентом Бушем. 47-річний В. Беннетт є першим директором крайової федеральної агенції боротьби з наркотиками. В останньому часі він висловив своє незадоволення релятивно слабою активністю Уряду на відносно боротьби з наркотиками і це мабуть є головною причиною його відходу з Уряду. Другою причиною були погрози в його сторону зі сторони торгівців наркотиками і дуже слабенька реакція Білого Дому та замала охорона його особи. Він, як виглядає з інформації агентства Асоційєд Пресс, не хоче стати ще одною жертвою бандитської розправи безоглядних торгівців для яких не існує жодних перешкод, а якщо такі існують вони стараються їх усунути силою.

НА КРАСНІЙ ПЛОЩІ ПРОЛУНАЛИ ДВА ПОСТРІЛИ В СТОРОНУ М. ГОРБАЧОВА

Москва. — Кореспондент газети „Нью Йорк Таймс“ Билл Келлер і майже всі пресові агентства, включно із советським ТАСС повідомили, що під час офіційної паради, коли вже перейшли колонні військових частин і розпочався похід цивільних — робітників, спортсменів, шкільної молоді і після виголошення офіційної промови генеральним секретарем ЦК КПСС і президентом СССР Михайлом Горбачовим у якій він це раз офіційно закликав шанувати і зберігати так звані „соціалістичні ідеали“, на Красній площі пролунали два постріли з огнестрільної зброї в сторону М. Горбачова.

Людина, яка вистрілила з огнестрільної зброї з-під плаща, це 38-річний лєнінградський на якого купую накинута уніформована міліціонер і цивільні агенти КГБ, які зумисно інфільтрували цивільних учасників паради, щоб не допустити до будь-яких закладів. Вони, стосуючись советської методу „пошанування людини“, почали йти до автобуса. Володимир Крючков, керівник КГБ заявив кулаків й інших твердих предметів, правдоподібно пістолів, з якими ніколи не розстаються кагебисти.

Б. Келлер пише, що не можна ще з певністю сказати, яка була ціль людини з огнестрільною зброєю: чи він дійсно плянував виконати атентат на М. Горбачова, або іншого советського керівника, чи тільки хотів викликати сенсацію і показати світові (парада була фільмована усіма телевізійними станціями, советськими і закордонними), що не все є в порядку в Советському Союзі і не всі справи виглядають так, як про них кажуть за кордоном президент-диктатор М. Горбачов.

Цікаво при тому відміти-

ти, що вистріли впади якраз тоді коли Горбачов закликав виказати твердість проти екстремістів. Про цей випадок кореспондент Асоційєд Пресс Ендрю Кателл розказує так: „Виглядало так ніби мужчина, який маршував в колонах цивільних, хотів виконати атентат на М. Горбачова. Колони були поділені на групи, а між групами маршували відділи КГБ переодягнені в цивільний одяг. Згідно зі словами представника КГБ Андрія Олігова, атентатників вдалося перенести на Красну площу обріз, який тепер дуже легко купити на советському чорному ринку. Наблизившись приблизно 80 метрів до трибуни над мавзолеєм В. Леніна, на якій стояли М. Горбачов, Борис Єльцин та інші советські керівники, невідомий вистрілив з огнестрільної зброї. Атентатники в перешкоди кагебисти, який після першого пострілу, скерував цілку крізь його ру, а тоді чимало інших кагебистів збили його з ніг і почали тягнути його до автобуса. Володимир Крючков, керівник КГБ заявив пізніше кореспондентам, що всі особи на трибуні чули вистріли і бачили, як працівники КГБ витягали з колони людину. Очевидно, прокуратура розпочала такий тог самого дня слідство щоб встановити причину пострілів і довідатись про мотиви плянованого атентату“.

Якби воно не було і яке б пояснення не давали советські чинники, вистріли на Красній площі явище нечуване дотепер і воно буде записане в історії СССР, як день падіння комуністично-московської імперії і то якраз під час відзначування 73-ї річниці жовтневої большевицької революції.

У СВІТІ

ЗТУРБОВАНІ СВОЄЮ поганою репутацією поза кордоном китайські провідники вирішили, якось цьому зарадити й свої перші зусилля в цьому напрямку спрямували на закордонних гостей, які з тою чи іншою причиною відвідували Китай. Одначе поки розпочати це діло відбули цілотижневую конференцію, яку закінчили минулої неділі, прослухавши ряд „важливих промов“ трьох найважливіших головачів країни: прем'єр-міністра Лі Пєн-га, Жіанг Зєміна, генерального секретаря Комуністичної партії, та Лі Руйгуана, старшого стажера члена Політбюро. Точною змісту промов вождів не опубліковано, але офіційне пресове агентство Новий Китай повідомило, що делегати погодилися в тому, що „потрібно приложити багато більше зусилля для того, щоб краще зарекоментувати Китай перед світом“.

У ВІТВОРОТ, 6-ГО ЛИСТОПАДА. Єпископ Кейтла Деллі, відвертого критика Ірландської Республіканської Армії, призначено на архієпископа Армагу та примаса Ірландії. Архієпископ К. Деллі з новим призначенням стане пастирем 4 мільйонів католиків Ірландської Республіки та Північної Ірландії. Перед кореспондентами засобів масової інформації він заявив, що є безмежно радий своїй призначенню і уважає, що тепер є більша потреба, як будь-коли досі, щоб працювати для мирного поладження цієї жакливої 20-літньої братовбивчої війни. Повідомлення про призначення Архієпископа К. Деллі подав папський нунцій Архієпископ Еммануель Герара. На цей пост Архієпископа К. Деллі прийшов після смерті Кардинала Томаса О'Фіча, який минулого травня помер на розрив серця, відбуваючи паломництво до Лурду. Новопризначений 73-літній Архієпископ К. Деллі є найстаршим прелатом, який займав цей пост впродовж останніх 170 років.

КОЛИШНІЙ ГОЛОВНИЙ таємний агент Східної Німеччини Маркус Вольф, який переховується, заявив, що він має намір повернутися до Німеччини та здатися в руки відповідних властей після того, як в об'єднаній Німеччині відбудуться крайові вибори наступного місяця. М. Вольф втілював великим впливом у колишній Східній Німеччині, що можна було вже здогадуватися з того, що його резигнацію з міністра державної безпеки 1986 року впродовж шести місяців тримано у великій таємниці тільки тому, щоб перед світом не зменшувати престижу вищегаданого установи з його відходом на пенсію. Інтерв'ю з 67-літнім М. Вольфом перевели кореспонденти тижневика „Штерн“, однак журнал мусів погодитись на його вимогу не подавати нікому покищо місця його перебування.

ТИСЯЧІ РОБІТНИКІВ демонстрували у південнозахідній Румунії, а в самому Букарешті спеціальна поліція призначена на поборювання всякого громадського заворушення вже шостий день з черги розганяла демонстрантів, які є обурені підвищенням цін на товари в країні. У Букарешті поліція кількакратно розганяла демонстрантів з Університетської площі, які викрикували проти президента Іона Ілієску. Одначе закордонні спостерігачі твердять, що ці демонстрації не мають надто великого впливу на уряд мабуть тому, що загальне населення не бере в цьому участі, а самі робітники, виявляється, не мають потрібної сили.

І. Прокопович, диригент „Гомону“, дякує УНС за поміч у турне. Зліва (сидять): В. Бачинська, В. Сохан, І. Раковський.

ни Дячук, головний секретар Володимир Сохан. Він привітав гостей теплим словом від Екзекутиви та членства УНС і вивиснив велику громадську роботу, яку ця організація постійно виконує. Зазначив також, що члени Екзекутиви саме повернулися з поїздки в Україну, де були на 2-му З'їзді Руху. Він також зазначив, що УНС стоїть і стоїтиме завжди на сторожі української справи, а вже зокрема у сьогоднішніх днях, що приносить новий вітер свободи, який і відчувається у від-

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00 на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНС \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00
Члени money orders, виставляти на Svoboda

Статті, дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати, скорочувати, надіслати матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг. Допущення за адресованою конверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Після виборів

Безпосередньо після і ще під час голосування 6-го листопада 1990 року у виборах усієї нижчої палати Конгресу, частини сенаторів і різних інших виборчих членів американської державної машини можна було почути з телевізійного екрану багато цікавих коментарів. Цікаво, що вони здебільшого взаємосуперечні. Але всі вони погоджувалися, що в отих виборах не йшлося про якісь сутополітичні справи, а про три найважливіші: економічну ситуацію в Америці, шкільно-освітню проблему і проблему абортів. Шкільно-освітня проблема заживлялася в останніх місяцях, коли з різних сторін залунали голоси перестороги і тривоги з приводу дуже низького рівня випускників середніх шкіл, що відбивається на атмосфері в університетах і коледжах та на необхідних наукових дослідках. Знову ж проблема абортів хвилює жіночий світ, який особливо в Америці заживлявся у всіх ділянках громадського життя.

Погіршення господарської ситуації у зв'язку з кризою в обширі Перської затоки, затяжні суперечки у Конгресі і довкола зладження нового державного бюджету і невпевність за долю вже близько чверть мільйона американців на пустелі Савдійської Аравії — зменшили виборчу велику популярність президента Джорджа Буша. Воно й відбилося на виборах, дозволивши Демократичній партії збільшити свій стан посідання у Конгресі. Але вибори не були „референдумом над політичною майбутністю Буша“ — тверджували коментатори на телевізійних мережах Ей-Би-Си. У цих останніх виборах показалося знову, що в Америці неможливо кандидувати і виграти вибори — без великих грошей. Не раз дуже добрий кандидат зрікається кандидатури в половині передвиборчої кампанії, заявляючи щиро, що — немає грошей. Нюйоркський губернатор Маріо Комао виграв вибір на третю каденцію, але видаткував на телевізійну й газетну пропаганду мільйони доларів. Така виграна не може свідчити про силу партії даного кандидата чи про успіх його програмних гасел.

Неможливо ставити будь-які прогнози на майбутність у зв'язку з останніми виборами в Америці, бо все залежить від ситуації на Близькому Сході. Нема ні однієї людини у світі, яка могла би передбачити, чим — як і коли — закінчиться ця криза. Ще не було війни, а вже загинули на пустелі Савдійської Аравії у різних нещасливих випадках 43 американські воїни. Залежно від того, як і коли скінчиться ця криза — Джордж Буш може досягнути висоту своєї популярності і перейти до історії як один із найбільших лідерів американської великодержави — або може відійти з маркою винування загину стільки-то тисяч людських жертв, натаврований не тільки своїми земляками, але й теперішніми союзниками, особливо з арабського світу, як необережний воєнний авантюрист. Бо світ завжди судить по успіхах і шансу переможців та тавру невдачників.

Очевидно — навіть невеликий зріст демократів у Палаті Репрезентативів і Сенаті збільшить труднощі праці і співпраці республіканського президента з демократичним Конгресом. До найближчих президентських виборів є ще два роки. У тому часі прийде відповідь на різні знаки запиту, що нависли над Америкою, над Близьким Сходом і Сходом Європи, який нас найбільше цікавить і турбує. У порівнянні з вислідом процесів у тих різних далеких країнах, від яких залежить доля мільйонів живих істот і доля мільйонів душ — маловажною подією були вибори в Америці 6-го листопада 1990 року.

КОЛИШНИЙ ПРОВІДНИК діявливий мліш, яка діяла під час диктаторства родини Дувалів в Гаїті, заявив, що він внесе відклики проти рішення крайової виборчої ради допустити його кандидатуру до президентських виборів, що мають відбутися 16-го грудня. Д-р Роджер Ляфонтант був одним із 10-ох, яких комісія відкинула із групи 26, що оголосили свої кандидатури на пост президента. Причиною цього потягнення комісія сказала, що їхні неспроможності підкоритися процедурі виборчого закону, а з тим і внесення у відповідний час своїх документів. Разом із цими 10-ма виключено також з-поміж оголошених кандидатів колишнього президента, Лесі Мангата, якого усунуто після піврічного правління 1988 року під час перевороту.

Не зважаючи на те, що Сталіна і його спадщину тепер засуджено, його ідеологічно-партійні концепції історії України, спрепаровані Грековим й іншими, ще даліше живуть і поширюються деякими українськими партісториками в офіційному „Українському Історичному Журналі“, і в Інституті історії Академії Наук, що його очолює акад. Кондуфор. Саме з цими не-науковими гіпотезами і концепціями борються українські історики в Україні, які змагають до об'єктивної реконструкції українського історичного процесу і етногенезу українського народу. Вони систематично усувають т.зв. „білі плями“ (замовчування історичних подій і діячів) в історії України і т.зв. „чорні плями“, себто фальсифікування історичних явищ в історії України.

Ця боротьба за суверенітет української історичної науки, себто незалежність історичного дослідження, зачалася набагато раніше за проголошення Декларації про державний суверенітет України з 16-го липня 1990 року. Вимога об'єктивного навісвітлення історії України часто обговорюється на сторінках популярних часописів (нар. „Літературна Україна“, „Культура і життя“ і інші видання). У моїх численних розмовах з археологами, істориками і дослідниками до-поміжних історичних наук в Києві, Львові і інших містах, які репрезентували різні генерації дослідників України, невловисто підкреслювано і наголошувалося на науковому, а не партійному дослідженні історії, а також опрацювання, на основі схеми Грушевського, наукового моделю української національної історіографії з об'єктивною періодизацією східно-східно-українських історичних процесів, і впровадження об'єктивної історичної термінології.

Я з великим задоволенням ствердив, що між українськими істориками в діаспорі, зокрема тих, які гуртуються в Українському Історичному Товаристві, і нашими колегами в Україні, які визнають примат наукової методології, а не партійно-догматичної, жадної прірви немає. Наприклад, я бачив бажання і пошуки спільної і близької співпраці, яка припиниться до повного відродження української історичної науки в Україні.

У політичному житті нинішньої України активніша виявляє себе нова сила перебудованого процесу — студентство. З історії відома роль цих „спорушників громадського спокою“ в критичні періоди суспільного життя. Студентські демонстрації в царській Росії викликали заворушення, які дали поштовх до революції 1905 року. У всіх капіталістичних країнах студентські рухи завжди носили політичний характер, хоча спочатку вони починалися з вимог пов'язаних з незадоволенням навчальними умовами чи конфліктами з університетськими керівництвом.

Студентство як прошарок інтелектуальний завжди вважалося найактивнішою частиною цієї частини суспільства, бо студенти відчували себе незалежними, — об'єднаними лише на основі спільної зайнятості і, скажімо б, творчих інтересів. Навіть без формальних організацій студентство в силу спільних молодеческих прагнень єдилося потребою товаришування і почуттям солідарності у формуванні світогляду. Уже в середньовічні часи студентство, з молодечим запалом вводячи в життя, у своєму гімні співало: „Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus“ — що

Любомир Винар

ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІСТОРІОГРАФІЇ В УКРАЇНІ

II.

Істориками в Україні йдеться про відкинення усіх фальшивих концепцій-гіпотез щодо історичного розвитку українського народу, починаючи від українського середньовіччя аж до найновішої доби історії України. І часом стає досадно, що цих вимог не розуміють деякі дослідники зі Заходу, які беруть участь в різних конференціях або конгресах і пропнують різні свої гіпотези, які часто суперечать історичним джерелам, а також часами тенденційно реконструюють середньовічний, козацько-гетьманський і інші періоди історії України. Часами про пагуються концепції т.зв. „русиської нації“. Всі ці гіпотези не лише вказують на непевне знання деяких дослідників різних періодів історії України і тенденцій не навісвітлення Київської середньовічної або козацько-гетьманської держави, але також, до певної міри вони баламутять істориків в Україні, які тепер намагаються очистити історіографію України від більших і

менших білих і чорних плям спричинених впровадженням антиукраїнської партійної схеми України. Проте ця тема вимагає окремої статті.

Тут згадаємо конструктивну діяльність Археологічної Комісії Академії Наук в Києві, яку очолює проф. П.С. Сохань і яка розгортає поважну науково-видавничу діяльність. Можна б ще багато писати про видатного історика „з хребтом“ Ярослава Дашкевича й інших, які не завжди користуються популярністю між офіційними колами „істориків-адміністраторів“, або в наукових установах з різними бюрократичними надбудовами, але які, як можуть, борються з фальсифікацією і русифікацією української історії. Їм належить наша подяка і повне признание за відвагу і прагматичність в боротьбі за суверенітет української історіографії в Україні. На цьому з приємністю бажано підкреслити, що біля 20 видатних істориків і археологів з Києва, Львова, Дніпропетровська і інших міст стали членами Українського Історичного Т-ва, співробітниками „Українського Історика“ і вклялися до відповідальності праці над дальшою розбудовою української наукової історіографії.

(Продовження на ст. 4)

Василь Сокіл

GAUDEAMUS IGITUR!

В перекладі значило: — Радімо, бо ми молоді! Уряди всіх часів і різних устроїв рахувалися з цією силою, йдучи на поступки, щоб стримати від більшших порушень державного спокою. Але ніколи демократичним урядам не вдалося цілковито підкорити студентство, зробити його слухняною мовчазною масою. Лише тоталітарний комуністичний режим зумів це зробити.

Пригадую студентські пори, особливо початкові — 1922-1923 роки досить вільного періоду з іще не знищеними надіями на „світле“ майбутнє. Склад студентів нашої ІНО в Катеринославі (Інституту Народної Освіти) був строкотавий у культурних рівнях, однак згуртований у спільному прагненні здобути освіту під гаслом — „Молодим у нас дорога!“ Тоді вже формувалися товариські групи, які провадили запальні дискусії з актуальних питань тогочасного життя. І тоді я почув, як серед деяких кіл студентів лунав „Gaudeamus igitur!“

Створений партією комсомол тоді ще не відігравав тієї ролі, яка йому згодом була доручена.

Головним завданням комсомолу було проникнення у всі ділянки навчального і побутового життя студентства. До безпартійних кімнат гуртожитків підселяли бодяк по одному комсомольцеві, щоб справно наглядали за поведінкою інших. В роботі приймалися комісії вони допомагали у відповідному доборі студентів, а пізніше висловлювалися тим, що „викрадали“ замаскованих синів буржуїв та куркулів.

Таким способом усе життя, настрої і поведінку буквально кожного студента (навіть комсомольців) контролювали ті вірні помічники Компартії. Будь-яке інкодумство прирікалося на цілковите знищення. Найменша незгода з таким статусом каралася виключенням з інституту. За викриття „ворожих елементів“ донощик — комсомолец нагороджувався кращими оцінками в своєму матрикулі і високою рекомендацією

для проходження дальшої служби після навчання. Можете бути цілком певні, що саме з кола таких вірних помічників партії виійшли на високі пости численні ватешки, скаби, маланьки, шербицькі, ельченки — вихованці школи стукачів, кар'єристів, безсовісників і безсоромників.

Обплатене суворими заборонами студентство на десятки років перетворилося на безлику масу, покірну деспотичному режимові. Більшість приневолено була обмежитися виконанням навчальних завдань, при голосуваннях на зборах завжди підійматися „за“, аби нічим нікого не дратувати, благополучно одолати дипломатично отримати будь-яку посаду. Нема нічого дивного, що такою метою навчені і вимуштровані спеціалісти робилися слухняними слугами тим, хто став шербицькими та скабами...

Гірко слухати нинішні справедливі твердження, що провиня у деморалізації і у вбності національної свідомості чисельної верстви українського народу не так у злочинній ролі „рук Москви“, як у при-служниках, що гірше ката своїх дітей розпинають.

Закінчення буде.

Стефанія Бернадин

Великі обіцяючі зміни на церковному відтинку

Потрясаюче до сліз релігійне відродження в Україні, активна акція молодих людей і їхні сміливі домагання до відбудови нашої державності, в першій мірі нашої літами переслідуваної Церкви, оправдано навіває нас радістю, гордістю на почин тих братів і сестер головно цієї молоді, яка була відірвана від родичів, ходила до атеїстичних шкіл, де від маленьких дітей вчили, що Бога нема. І слідуючи за почином тих молодих людей віримо, що їхні добре зорганізовані демонстрації відважних голодів і далекодійчих домагання увінчаються успіхом.

Особливе зацікавлення молоді духовним станом наповняє нас радістю. І яке гарне враження відчув наш молодий священик о. Андрій Чирівський, побувавши в Україні, де в Преображенській церкві у Львові дав кілька лекцій на теологічні теми для тамошніх питомців, майбутніх священиків у шість виповнієній церкві. Тому дуже на часі і дуже корисна є відбудова Духовної Семінарії ім. Митрополита Андрея Шептицького у Львові. Одним з ініціаторів того небуденного плану і його відданим прихильником є стемфордська Дієцезія з головою Владика Василь Лостен, якого Патріарх Митрополит Іван Любачевський іменував своїм відпорушником на Україні.

Знаючи Владика Лостена і його великі організаційні здібності та шире відношення до людей, віримо, що відбудова Духовної Семінарії увінчається гарним успіхом. — Ця постанова є одною із найважливіших, мабуть немає кра-

щої нагоди і часу для зреалізування цієї ініціативи. Погляньмо на побожних теологів у Бразилії, якими так гаряче опікується Єпископ Кривий, якщо б могли женитися і заложити родинні вогнища, вони б радо переїхали до нас і виповніли б місця тих священиків, що відійшли у вічність. Ми радіємо, що маємо Папу, в якому є трішки української крові і який консеквентно держить зв'язок з нашими єпископами і так добре розуміє долю нашої стражданої Церкви.

Хай нам буде дорогою відбудова Духовної Семінарії у Львові ім. Митрополита Шептицького, душа якого радітиме цієї постановою. Його надземна опіка вестиме нашу Церкву до перемоги а наше духовенство до великої обновы. Всіми силами, головно матеріально, допоможемо у цьому великому ділі. Хай не буде нікого з нас, щоб не причинився до його зреалізування. Ми свято віримо, що дух Великого Митрополита особливо слідкуватиме за нашою молоддю, яку по вдалих многотисячних демонстраціях і завзятих голодівках поділяв цілий світ і в якій віджила ця побожність, яка ціхує український народ.

Великий Митрополит буде завжди з нашої молоддю, яка чудово організувала многотисячне свято „Українська Молодь Христові“, і старатиметься скріпити та усамостійнити нашу літами поневолено страждальну Церкву, про яку Митрополит згадав напередодні своєї смерті: „По великих і довгих переслідуваннях нашої Церкви прийде велике відродження“.

Вересень золотавий
Ліне над збудженим містом
І висяє барви
Жовто — блакитні — вродисті.

Дзвони знялись в небо,
В блакитній даль полетіли,
Вслухатись в них треба,
За Україну в юрі дзвонили.

В обличчя древнього Львова
Вдивляється вся Україна,
Право — і Ліво — бережна
(Не треба її ділити).
Вона вже не обережна
І хоче у волі жити.

Світлана Світлич-Криса

Львів, 1990

Андрій Качор

СОЛІДАРНІСТЬ У ПИТАННІ КООПЕРАЦІЇ

Зі звіту Президії Української Світової Кооперативної Ради на Пленумі Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ), що відбувся в липні ц.р., довідуємося, що у вільному світі діє тепер 60 українських кредитових кооперативів, а саме: у ЗСА 29, в Канаді 24 і в Австралії 7.

Ці наші кредитові кооперативи об'єднують, як подано у звіті, 125, 627 членів мають 1,318,848,000 дол. обігового капіталу і за 1989 рік вони виплатили на громадські українські потреби 1,634,200 доларів.

З цієї допомоги користали наші Церкви, СКВУ, різні наші крайові і центральні організації, включаючи теж і жертви на „Поміч Україні“ та „Рухові в Україні“. Але про цю громадську допомогу наша громада мало знає і її недооцінює.

Наша громада, на жаль, не знає, що цю суму, понад півтора мільйони доларів, можна дуже легко подвоїти, збільшити вчетверо, а може і вдесятеро, якщо б наша громада в діаспорі, особливо її багата частина (маю на увазі наших лікарів, адвокатів, професорів, інженерів, учителів і всіх інших висококваліфікованих фахівців та наших промисловців і купців, всі свої одиниці і обігові фонди перенесла з неукраїнських банків до наших кредитових кооперативів і почала серйозно користати з усіх услуг наших кредитових кооперативів в ЗСА, Канаді і Австралії (в інших країнах вільного світу, на жаль, ще немає наших кредитових кооперативів).

СКВУ, який репрезентує нас усіх у діаспорі, наші центральні і крайові організації та товариства, зокрема науки та молодечі, не можуть розвинути своєї діяльності, бо їх бюджет дуже мізерний, а жертви нашої громади для них дуже обмежені, а допомога від кредитових кооперативів недостатня, бо й, кредитові кооперативи, треба збільшити свої обігові фонди, щоб пропорційно до свого росту вона могла збільшити свої дотації на наші громадські потреби.

І це є проблема, якій варто, а то й треба, присвятити трохи більше нашої уваги та виявляти більше зрозуміння. І про це хочу сказати кілька слів у цій короткій статті.

Живемо тепер у часах гласності і перебудови, в часах таких господарських і політичних умов і змін, що для оцінки вартості людини, громади, а тепер і для вартості народу не вистачає тільки ті метрики, свідоцтва моральності, чи її бездоганної історії, але треба мати і показати своєму найближчому оточенню, своїм політичним сусідам, свої культурні та матеріальні надбання, свою

культурну, господарську та політичну силу. Ці надбання можуть бути виявлені у формі гарних і розумно ведених церков, народних домів, бібліотек, шкіл, музеїв, добре зорганізованих товариств і організацій, а навіть політичних партій, але вони всі залежні від господарської сили народу. Доказів не потребує наводити. Вистачить поглянути на Східну Європу, або на нашу Україну сьогодні.

І тут приходимо до найважливішого висновку. Вияв господарської сили можна показати організованими великими торговельними і промисловими підприємствами, добре загосподарованими національними банками, а також великими власними кредитивними кооперативами, з великим числом свідомих членів і з великим обіговим капіталом, власними домами та модерним устаткуванням.

У будівлі нашого національного життя в діаспорі, українська кредитова кооператива може відіграти дуже поважну роль. Вона зродилася, без зовнішньої допомоги, з ініціативи свідомих кооперативних діячів як всенародний господарський рух, з метою відродження серед української спільноти в діаспорі громадської самопомогі і національної господарської солідарності та віри у власні сили народу, який не хоче згинати, засмілюватися, але хоче жити повним культурним життям як окрема зріла національна спільнота.

Всі культурні народу світу стали такими тільки тому, що цілими століттями плекали свою родову, племінну, громадську, релігійну та національно-господарську солідарність, яка віддеркалавала і тепер віддеркалює, ступінь патріотизму даної групи, громади, чи цілого народу.

Бо що ж таке солідарність?

Солідарність, як подають різні словники, це одностійність і діяльна співпраця у поборюванні спільних перешкод і труднощів. Це спільна відповідальність за родину, за громаду, за свою організацію, за свою Церкву і... за свій свій народ.

Життя і розвиток родини, громади, товариства і цілого народу залежить від співпраці та співвідповідальності поодиноких їх членів. Національна, релігійна, політична, а зокрема господарсько-кооперативна солідарність часто послуговується такими солідаристичними кличками, як: „Люби ближнього свого, як себе самого“, „Один за всіх, всі за одного“, а в економічно-кооперативному світі поняття національної солідарності віддеркалює нам відомий, але часто призабутий, особливо в діаспорі, клич: „Сай до свого по своє!“

Дуже гарно поняття національної солідарності представив нам у поетичній формі наш великий мислитель і поет Іван Франко у „Новітніх Гайдамаках“, де читаємо:

„Тримайтеся люди добрі, одної присяги.
Хай відважний бозливим додає відваги,
Хай розумний нерозумних на розум наводить,
Най багатий не маючим поможе, не шкодить!“

Що значить національна і господарська солідарність, яка її практична сила, бачимо на блискучому прикладі робітників у Польщі, які об'єднані в робітничій юнії „Солідарність“ і які здивували цілий світ своєю солідарністю у боротьбі з комуністичним заборіганим режимом. Литва, Латвія, Естонія, Об'єднання двох Німеччин і наш Рух в Україні — це найкращі докази цієї сили. Про цю солідарність говорять цілий культурний світ.

Масмо різні роди і різні прояви солідарності, але найважливішою в теперішньому світі є національна солідарність, яка, як показують факти, є найсильнішою базою для релігійного, культурного, політичного і господарсько-кооперативного життя. Національна солідарність була на рідних землях, і є тепер у вільному світі, основою українського кооперативного руху, який хоче спорудити власними силами народу свої господарські підприємства, установи і кооперативні банки, якими є наші кредитові кооперативи, для господарських і національних потреб українського народу тут, у діаспорі, і там, в Україні, щоб цей український народ став економічно і політично сильним і незалежним серед інших народів світу.

Ця шляхетна ідея національної солідарності заслуговує на серйозну підтримку української свідомої громади. Однак, на жаль, маємо ще багато українців у вільному світі, що не розуміють, або не хочуть розуміти сили і значення національної солідарності. Навіть деякі з наших провідних діячів і установ не визнають ідеї національної солідарності і тому вони стоять осторонь, замкнувшись в колі подібних їм байдужих до нашої національної сили і поволі асимілюються.

Вони, ці байдужі українці, не визнають і української господарської солідарності і тому всі, або майже всі, свої одиниці заносять до чужих нам фінансових установ, яких ніяк не можна назвати українськими і які наші громадські потреби дуже рідкі жертвують якогось долара, хіба на власні оголошення. Багато наших людей, може неспівомослужать чужому капіталові, вони може й неспівомослужать, що дуже поважно збіднюють українську організовану фінансову силу, яка має нас репрезентувати на економічному полі у вільному світі.

Чому пишемо про цю нашу національну і господарську солідарність? На це питання відповідаємо: тому, що у конкурентній боротьбі, яку тепер ведуть банки і інші фінансові установи проти кредитової кооперативної взагалі, в тому і проти української, нам, провідникам українських кредитових кооперативів дуже прикро, що ще й тепер, майже 90 відсотків українців стоїть осторонь, зовсім байдужі до нашого організованого господарсько-фінансового руху.

Але найприкріше це те, що ті самі люди, чи ті самі наші установи, що досі ще не включилися солідарно до нашого руху, мають „лице“ постійно звертатися до (Закінчення на стор. 4)

Спеціаліст мистецтвознавства працює в Українському Музеї в Нью Йорку

На запрошення Українського Музею (УМ) в Нью Йорку на початку жовтня 1990 року до ЗСА прибув доктор мистецтвознавства Дмитро Степовик, історик давнього мистецтва України і Балканських країн, зокрема Болгарії. Науковець працює як старший дослідник в Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського АН України в Києві. Промету перебування Д. Степовика у ЗСА ми інформували читачів нашої газети 1-го вересня 1990 року. Тепер подіємо конкретнішу програму перебування вченого з Києва. Вона включає лекційну, науково-консультаційну і науково-дослідну працю д-ра Степовика, який, як відомо, є автором понад десяти наукових монографій, багатьох статей.

Український Музей Нью Йорку влаштовує впродовж осені, зими і початку весни 1990-1991 років курс доповідей д-ра Степовика з таких основних тем: Шедеври світового мистецтва в музеях України (історія надбання музеями України раритетів стародавнього Єгипту, золота ски-тів, творів Жоржа де ла Тура, Веллеса, Белліні й інших знаменитих мистців); Український іконопис — тисячолітній шлях розвитку; Тенденції розвитку української ікони під сучасну пору; Українське бароко — національна своєрідність і світовий контекст; Клясики української гравюри XVII-XVIII століть, брати Тарасовичі, Іван Ширський, Григорій Левинський; Образ духовної людини у „Києво-Печерському Патернику” — погляд з XIII і

до поезій Т. Шевченка, українська витинанка: відродження християнської символіки у творчості Василя Корчинського, мистецтво Києва; Т. Шевченко та інші клясики літератури в екслібрисі (виставка з приватних збірок колекціонерів України); зниклі церкви України в графіці Миколи Стратилатова.

Кожна з виставок дає уяву і характеризує з найкращого боку глибоку національно-мистецьку традицію України. Твори з виставки можна придбати.

Однією з форм праці УМ для популяризації українського мистецтва — це подорожні виставки. Ці виставки могли б стати такими. Гравюри легкі і вигідні при транспортуванні. Осережки, які вивільнюють зацікавлення у тому, щоб експонувати у себе ці виставки, можуть звертатися до УМ. При відкритті кожної виставки буде говорити д-р Д. Степовик.

На закінчення слід відзначити, що наукова діяльність д-ра Степовика відома в Україні та за її межами. Він був учасником 9-го і 10-го Міжнародних славистичних конгресів, 1-го Міжнародного конгресу українців, читав курси з історії українського мистецтва в Українському Католицькому Університеті в Римі, Українському Вільному Університеті в Мюнхені, Католицькому Університеті — в Любліні, Православній Колегії св. Андрія у Вінніпезі, Папській колегії св. Йосафата в Римі, Альбертському університеті в Канаді. Д. Степовик є лауреатом престижної академічної премії ім. Івана Франка, котру присуджується одній особі один раз на рік Президією Академії Наук України за видатні досягнення в галузі гуманітарних наук. Д. Степовик дістав цю нагороду за дослідження теоретичних основ українського бароко.

Співаки...

(Закінчення зі стор. 1)

обіду проголосила хористам радісну новину, що відомий український підприємець з Нью Йорку, власник крамниці Володимир Бачинський передав їм суму 2,000 ам. доларів, які вона так негайно поділившись на рівні частини роздала після списку усім учасникам турне. Треба підкреслити, що це вже не вперше цей відомий підприємець обдаровує приїжджих з України.

Від хору „Гомін” промовляв хормайстер та диригент І. Прокопович, який пригадав як рік тому він тут в УНС разом із І. Раковським міркували з тодішнім головним передсідником д-ром Іваном Флісом як організувати ці вимінні відвідини двох хорів і цей задум здійснився саме завдяки допомозі та зрозумінню цього в Екзекутиві УНСОю. Дякуючи за це, він попросив хористів заспівати „Многолітєвіє” головному передсідникові У. Дячку, як і усім іншим членам Екзекутиву, зокрема редакторів „Свободи” Зеновію Снілкові за сприяння турне „Гомону” численними статтями на цю тему. Хористи, повставши з місць, заспівали під диригентурою Микола Ковальчука гімне „Многая літа”, а відтак ще з вдячністю прийняли приготівані Організаційним Відділом течки УНС, в яких знайшли календарі на 1991 рік, нотатники, олівці, брошури про діяльність УНС і про 95-річчя українською мовою і сорочки з емблемами УНС, як також усі числа „Свободи”, в яких досі були вміщені статті про хор „Гомін”, про тріо „Світлиця” та естрадний ансамбль „Смерічка”.

Група хористів „Гомону” при полуденку в УНС. Перший зліва — староста хору Я. Левкович.

Пізним пополуднем гості відїхали автобусами, щоб ще того вечора співати на концерті в Йонкерсі. Даліше їхній важкий шлях, переповнений кожного дня концертами іде через Піттсбург, Клівленд, Дітройт, Чикаго, Рочестер, Баффало, Сиракузи на „Союзівку”, щоб закінчити своє турне відвідинами Гартфорду, Ньюарку і Савт Бавнд Бруку. В Ньюарку, де співаки будуть мати єдиний вільний день в часі шолої тури, відбудеться після концерту 17-го листопада забавка, до якої пригватиме ансамбль „Смерічка” і відомо оркестра Іриня Ковалю „Темпо” яка погодилася грати безкоштовно. Раннім ранком у вівторок 20-го листопада, хористи відїжджають з Ньюарку автобусами до Вашингтону, щоб відлетіти домі.

Ю. Грабець здобув чашу д-ра Я. Рожанковського

Союзівка. — У суботу і неділю, 6-го і 7-го жовтня, група біля 20 тенісистів і тенісисток Карпатського Лещтарського Клубу, втішаючись прекрасною погодою, відібули заключний турнір літнього сезону на Союзівці за примати КЛК в групі чоловіків і жінок.

Перехідну чашу д-ра Ярослава Рожанковського в групі чоловіків здобув аперше Юрій Грабець, перемагаючи у маратонному фіналі Юрія Петрикевича вислідом 6-3, 6-7 (3-7), 6-2.

У півфіналі Ю. Грабець елімінував Володимира Дзівака, 6-3, 6-1, а Ю. Петрикевич — Юрія Вітановича, 6-4, 4-6, 6-4.

У групі переможених перше місце здобув Юрій Ставничий. Не міг прибути на ці змагання минулорічний і кількакратний чемпіон КЛК Роман Ракоцій, мол., натомість повернувся на корти Союзівки по кількох роках Віктор Герлинський.

В групі жінок честь родини Грабців захистила донька Юрія, Лариса, здобувши вперше приямат КЛК. Вона перемогла Віру Попель, Зоряну Ставничу і Ільону Шиприкевич.

Нагороді фіналістам вручили Юрій Попель, голова КЛК, і інж. Роман Ракоцій,

які й перепроводили цей турнір.

В суботу ввечері відбулася вечірка, яка пройшла в гарній, товариській атмосфері, до чого в не малій мірі причинився управитель оселі Іван Фліс, мол., чепурно влаштувавши фое „Гостиниці”. Під час вечірки Роман Купчинський розповів дещо про заплянову лещтарську прогульку в Карпати в лютому 1991 року.

Ю. Грабець (посередині) Ю. Петрикевич (справа), які отримали нагороди від Ю. Попеля.

Учасники турніру і гості на кортах Союзівки

Річницю...

(Закінчення зі стор. 1)

Скорик та інші. Вони наголосили, що недопущення військової паради на Хрещатик є великою перемогою. Крім того Л. Скорик заявив, що для участі в офіційному святкуванні лідери КПУ наказали привабити людей обіцянокою надати всім два дні звільнення від праці зі збереженням заробітної платні. Митинг скорботи на Софійському майдані продовжувався, а люди все прибували і прибували. Перед учасниками його виступили активісти багатьох демократичних організацій та від студентських колективів. Присутні вшанували пам'ять жертв репресій хвилиною мовчання і в 1-й годині вирушили до пам'ятника Тарасові Шевченкові.

Митинг скорботи пройшли 7-го листопада також у Львові, Івано-Франківському, Луцькому, Кривому Розі, Одесі, Тернополі та багатьох інших містах України, але скрізь військові паради

Важлива документація

В 1989 році д-р Степан Волянник, вже так у поважному, старшому віку, не тільки що віднайшов так цінні матеріали про Берестейський договір з 9-го лютого 1918 року, але й видав своїм коштом. Книжка не тільки історична але й документальна, в ній є відбитки оригінальних документів з того часу, з підписами делегатів, які тоді брали участь, а саме: Німеччини, Австро-Угорщини, Болгарії й Туреччини, поміщені під мирним договором, з мапою границь України визнану

цим договором.

Направду подивляю д-ра С. Волянника, що він зібрав так важні дані про тодішній договір, якого напевно ніхто не зможе оглянути в Україні. Тепер, коли настала відлига в Україні та є можливість переслати чи перевести в Україну, побажанням було б, щоб та книжка дісталась туди.

Книжку можна замовляти в автора, Dr Stephen Wolanuk, 4301 Orchard Park Dr., Cleveland, Ohio 44134.

Осип Мазурок

відбувалися на околицях міст. В центрі не було жодних святкувань. У Львові дні 7-го і 8-го листопада були робочими днями, тому в антиреволюційній демонстрації взяли участь лише студенти.

Пізніше стало відомо, що в Києві 7-го листопада вранці під час пікетування офіційної демонстрації на жінку, яка брала участь у цьому

пікетуванні, накинута невідомий у цивільному. Ці заходи народний депутат України Степан Хмара, але невідомий встиг нанести їй кілька ударів, після чого накинута на Смару. Втрутилися прохожі і маніфестанти і з'ясували, що невідомий у цивільному, це працівник карного розшуку підполковник міліції Ігор Григор'єв

Родини СІГІУРОВИЧІВ, РАДЛОВСЬКИХ І ШУЛЯКЕВИЧІВ із сумом повідомляють українську громаду про смерть ДВОХ СТАНИСЛАВІВІВ:

бл. п.

Володимира Святослава Снігуровича

ур. 1907 р., помер 23-го серпня 1990 р., Індіана, ЗСА І

бл. п.

Володимира (Моцька) Радловського

ур. 1907 р., помер 27-го жовтня 1990 р., Куфштайн, Тироль, Австрія

ВІЧНА ІМ ПАМ'ЯТЬ!

Сумує за ними численна, близька і дальша їхня родина і ще численніша українська громада, розсієна по широкому світі.

Бл. п. ВОЛОДИМИР СІГІУРОВИЧ лише у смутку сина ЮРІЯ, внука і правнука. Бл. п. ВОЛОДИМИР РАДЛОВСЬКИЙ — дружину НАТАЛІЮ (СІГІУРОВИЧ) двох синів: ОРЕСТА І ОЛЕКСАНДРА з родинами

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 5-го жовтня 1990 р. відійшов у вічність на 77-му році життя наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ВАСИЛЬ ГАВРИЛЮК

Складаємо щирі подяку всім що прийшли віддати останню прислугу покійному і відправити його на вічний спочинок.

Дякуємо за участь у парастасі, похоронних відправах, за молитви, Служби Божі, квіти, за висловлені співчуття та за щедрі пожертви в пам'ять покійного.

Щира подяка о. Романові Мірчуків за похоронні відправи і прощальну проповідь в церкві. Марії Фесю за її гарний спів при всіх відправах та промовцям при домовині за зворушливі прощальні слова.

Похоронному заведенню Rizzo за відрядне переведення похорону.

На Службі Божій зложили: Осип І Анна Зубрицькі, Юлія Демченко, Родина Сметанюк, Гелен Броварний, Тадек І Ольга Доманські, Ева Чекай, Марія Микитюк, Степан І Наталія Домарецькі, Микрон І Катруся Домарецькі, Василь Бойко, Союз Українок Відділ 71, Родина Мацях, Марія Ціко, Родина Жарський, Родина Білоус, Степан І Анна Чуйко, Іван Озоровський, Петро Палка, Григорій Буря, Марія Бридун, Аграфія Вох, Родина Муха, Христина Калхич, Катерина Гадевич, Іван І Стефанія Цюлько, Ольга Вітер, Ярослав І Ольга Малін, Анна Струх, Український Народний Дім. Отець Іван Буря, John & Kristina Nanaszko, Helen Marczak, Helen Yurcik, Frances Henderson, Марія Куцый, Тимко І Яніна Костів, Ярослав Кардаш і родина, Renia Wysocki, Joseph & Daria Cordacko, Family Farley, Robert & Bernadette Morrisroe, Frances & Bill Proccasio, Betty & John Inzero.

На хворих дітей Чорнобіля зложили: По \$100. — Гаврилук Галина, Марія І Піда; по \$50. — SJI Marketing of Thailand, United Glass of Thailand, Іван І Надія Мандзік;

По \$30. — Святослав І Оксана Макареник; По \$25. — Степан І Дарія Кравченко, Степан Микитюк, Михайло Матях, Родина Домарецьких, John Inzero, James & Stefania Laddy;

По \$20. — Володимир І Галина Білик, Катерина Коць, Василь Бойко, Микола І Параскевія Шеремета, Антін Шубак, Іван І Стефанія Цюлько, Ілья І Марія Шевчук, Ольга Загалькевич, Надя Кравчук, Марія Ціко;

По \$15 — Анна Струх, Степан І Стефанія Білик;

По \$10. — Катерина Сметанюк, Марія Микитюк, Марія Куцый, Михайло І Іванка Пилипчук, Стефанія Мацях, Марія Васко, Михайло І Ніна Ковбасюк, Володимир І Зірка Ковбасюк, Іван І Анна Вішка, Тадек І Ольга Доманські, Міла Вох, Степан І Анна Чуйко, Марія Бридун, Катерина Гадевич, Параскевія Микитюк, Степан І Ольга Островські, Нуся Плєскук;

По \$5. — Родина Білоус.

Разом: \$835.00

На фонд будови церкви св. Петра І Павла в Джерзі Сіті зложили: \$40.00 Степан І Стефанія Білик.

На пресовий фонд Національної Трибуни І Шляху Перемог зложили:

По \$20. — Василь Бойко, Параскевія Команецька, о. Роман Мірчук, Родина Гаврилук, Аня І Юрій Петренко, Надя Кравчук, Д-р Євген І Володимира Котик, Степан Максимчук, Родина Мацях;

По \$10.00 Григорій Буря, Петро Палка, Іван І Анна Вішка, Родина Сметанюк, Марія Ціко, Василь Геза, Семен Мельник;

По \$5. — Христина Калхич, Степан Чуйко, Михайло Ковбасюк, Іван Озоровський, Тадек Доманські, Володимир Білик, Осип Зубрицький, Микола Шеремета, Марія Микитюк, Катерина Коць;

Разом: \$300.00

Щира подяка за квіти: Родині Мацях І Райдир, Родині Домарецьких, Родині Сметанюк, Родині Вох, Степан Максимчук, Аня І Юрій Петренко І Родині Дидик, Walter Farley, 12-ий Відділ ООЧСУ, Осередок СУМА в Джерзі Сіті.

Хай Всевишній Господь винагородить всіх щедрими ласками.

У глибокому смутку

дружина Галина, доні: Марія І Піда

У сороковий день смерті покійного Василя дня 14-го листопада 1990 р. будуть відправлені Заупокійні Служби Божі: в католицькій церкві Св. Петра І Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж., 730 ранку; в катедрі Св. Миколая в Чикаго Ілл. о год. 8:00 ранку; в церкві Св. Йосафата у Вашингтоні Д.К.

З глибоким жалем повідомляю рідних, приятелів і знайомих, що 9-го жовтня 1990 р. відійшов несподівано у вічність, заосмотрений Найсвятішими Дарами, на 86-му році життя мій найдорожчий МУЖ

бл. п. мгр

Володимир Савицький

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 13-го жовтня 1990 р. в церкві св. Дмитрія в Торонто

Похоронений на українському цвинтарі св. Володимира.

Залишив у глибокому смутку дружину — НАТАЛІЮ та родину за океаном і в Україні

У глибокому смутку і жалю повідомляємо, що в четвер, 25-го жовтня 1990 р. о год. 11:15 ночі помер наш дорогий чоловік, батько і дідусь, проживши 71 рік, народжений в Україні в селі Псарі р-он Рогатин

Стефан Біленький

В понеділок, 29-го жовтня 1990 р. була відправлена Панакхда в похоронному заведенні Nasevich, Філадельфія, Па., а в вівторок була відправлена Служба Божя о год. 10:15 рано. Тіліні останки спочили на цвинтарі Oakland

У глибокому смутку залишив:

дружину — ВІРУ синів — ВОЛОДИМИРА з родиною АНАТОЛІЯ та родину в Україні і приятелів

Панакхда в 40-ий день відправиться у Філадельфію та у рідному селі Псарі 4-го грудня 1990 р.

Прошу про молитву за спокій його душі.

Дружина ВІРА і родина

Наукове Товариство ім. Шевченка в Нью Йорку

запрошує членів українське громадянство на

ДОПОВІДЬ

УКРАЇНА НА ТЛІ СХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

яку випогосить

д-р Богдан Осадчук

професор Берлінського Університету — політолог що відбудеться

у суботу, 17-го листопада 1990 р., о год. 5-й веч. при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вул. в НЬО ЙОРКУ

Управа НТШ

Українці в Банаті організуються

Як відомо, після революції в Румунії в грудні 1989 р. події демократизації країни вплинули позитивно і на життя нашої діаспори в цій країні. Спонтанно постали регіональні об'єднання в таких областях і містах: Мараморош (Сигет), Південна Буковина (Сучава), Добруджа (Тулче), Банат (Лугуж) та столична організація в Бухаресті. Ці організації об'єдналися в Союз Українців Румунії, який очолює поет Степан Ткачук. Почали негайно видавати газету „Вільне Слово“ замість колишнього режимного „Нового віку“, а недовго по тому в літературно-освітній місячник „Голос народу“. Серед дуже важ-

УВАГА!
ВИМИНА ГРОШЕЙ ДО СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ
за 1.000.00 дол. адресант одержить 14.000.00 рублів.
Доставка гарантована.
Про ближчі інформації прошу телефонувати на слідуюче
число 1-813-525-8808

VARSOVIA TRAVEL & SHIPPING
74 East 7th Street, New York, N.Y. 10003, bet. 1-2 Aves.
Tel.: (212) 529-3255

ГРОШІ ДО СССР Мінім. \$200 або 2000 рублів (10 рублів за \$1.00)	ХАРЧОВІ ПАЧКИ ДО СССР Шинки, кава, салати, чай, шоколад та багато інших. Ціна від \$20.50 за 8.5 кг. до \$80
ПАКУНКИ коробом 20 ф. \$27 Власні пакунки летунською поштою 20 ф. \$45	ПАКУНКИ коробом 20 ф. \$27 Власні пакунки летунською поштою 20 ф. \$45

КВИТКИ
до Москви, Ленінграду, Львова
від лист. 1990 р.
РОСІЯ — зима 1990/91
Москва 7 днів/6 ночей,
від 1 199 дол., включно з літаком
\$647 туди і з поворотом
через Варшаву
\$716 туди і з поворотом
через Амстердам

ЗАПРОШЕННЯ
від СССР — \$60

ВПЕРШЕ В ЗСА
Пачки в Україну без обмеження ваги. Немає обмеження на вміст пачки, нема мита в Україні, ціна за 1 фунт \$3.20, значною поштою і багато, багато більше. За інформацією в Нью-Йорку і околиці прошу звертатися до:

Nasz General Consulting USA, Inc.
252 Driggs Ave.
Brooklyn, N.Y. 11222
tel. (718) 389-1172

від понеділка-п'ятниці від год. 2:00-8:00 веч., субота від год. 12:00-7:00 веч. і в неділю від год. 11:00-3:00 по пол.

В інших стейтах контактуватися:
Nasz General Consulting USA, Inc.
244 Delaware Ave.
Buffalo, N.Y. 14202
tel. (716) 856-9717
від четверга-п'ятниці від год. 9:00-4:00 по пол.

TORGSYN **TORGGIN** **TORGSYN**
Найбільш популярна російська крамниця в Сан-Франциско
5542 Geary Blvd. (між 19-ю та 20-ю аве.)

Товари на будь-який смак і з гарантованою посылкою до СССР

РАДІО І ВІДЕО АПАРАТУРА ДЛЯ СССР КОМП'ЮТЕРИ	ХАРЧОВА ПАЧКА Ч. 1 (портфельний харч) \$152, включно з доставкою	МАЄМО ТАКОЖ: Фармацевтичні ліки Роздільна медична аптека
Sanyo, Panasonic, Toshiba, Sharp, Meg, Comco, Canon, Sony, Aiwa, Hitachi, National	1) Імпортована шинка 1 ф. 0.44 ф. 2) Імпортована шинка 2 ф. 0.44 ф. 3) Імпортована шинка 3 ф. 0.44 ф. 4) Імпортована шинка 4 ф. 0.44 ф. 5) Імпортована шинка 5 ф. 0.44 ф. 6) Імпортована шинка 6 ф. 0.44 ф. 7) Імпортована шинка 7 ф. 0.44 ф. 8) Імпортована шинка 8 ф. 0.44 ф. 9) Імпортована шинка 9 ф. 0.44 ф. 10) Імпортована шинка 10 ф. 0.44 ф. 11) Імпортована шинка 11 ф. 0.44 ф. 12) Імпортована шинка 12 ф. 0.44 ф. 13) Імпортована шинка 13 ф. 0.44 ф. 14) Імпортована шинка 14 ф. 0.44 ф. 15) Імпортована шинка 15 ф. 0.44 ф.	Дитяча медична аптека \$70 Дитячі харчі, пачка \$87 Авто (Пазай) від \$5,600 Холодильники від \$500 Можливість перебування у санаторії Помешкання Машина до мити посуду від \$500 Машина до прання від \$550 Маленький трактор від \$2,000 та інші

НАЙНИЖЧІ ЦІНИ В ЗСА
Гарантована посылка поштою до СССР

БЕЗ МИТА! ШВИДКА ДОСТАВА! Доставка до 5 днів до району Москви, або 15-20 днів до всіх кутків Советського Союзу!

Телефони: (415) 752-5546
(415) 752-5721

Години праці: Понеділок-середа від 11-01 до 6-01 веч.
Четвер-субота від 11-01 до 7-01 веч.

Приймається оголошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі“

Адміністрація „Свободи“ запрошує ВШановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдавші закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

1 цаль через 1 шпальту \$ 7.00	4 цалі через 2 шпальти \$40.00
1 цаль через 1 шпальту \$10.00	5 цалів через 2 шпальти \$50.00
2 цалі через 2 шпальти \$20.00	6 цалів через 2 шпальти \$60.00
3 цалі через 2 шпальти \$30.00	та в інших розмірах.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за новим стилем до 12-го грудня 1990 р.
за старим стилем до 19-го грудня 1990 р.

При замовленні, ПРОШУ ЗАНАЧАВУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі, що скоріше надійшло свої замовлення

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ (залежно від величини оголошень, надсилати до

“СВОБОДА”

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

си є тільки три українські священники... Щоб мати своїх священників, ми знайшли б українських хлопців і старасмося разом з українським Мараморошським Вікаріатом, до якого і ми в Банаті належимо, післати їх на студії”.

В місті Лугуж, де знаходиться осідок банатського регіонального Союзу Українців, живе бл. 1200 українців. Там починають будувати цієї осені власну церкву, але бояться, чи матимуть досить фондів. Національні румунські Церкви — православна та відновлена греко-католицька — не сприяють українцям наших церков. Проте, це вони роблять самотужки і з власних мізерних засобів.

В час своєї поїздки по Східній Європі, автор цих рядків стрічався з дітьми з Румунії в Боснії на святкуванні століття еміграції та в Білому Борі на форумі СК ВУ про діаспору й Україну. Це прекрасні люди, що заслуговують на довіру і підтримку. Перебуваючи недавно на Закарпатті, бачив як у кордоні в українському селі на румунському боці гарно шойно збудовану українську церкву.

До всіх потреб, що падають на діаспору, долучається і ця для найбільшої і досі цілковито ізольованої діаспори в Румунії, яка чи не найбільше в потребі.

Адреса голови Союзу Українців у Банаті: Gheorghe Semeniuc, Loc. LUGOJ — 1800, Str. Bistrei — 21, Jud. Timis, Romania.

В. М.

Появилася книжка Я. Пришляка „Два брати ідеалісти“

Накладом Американсько-Української Фундації „Воля“ вийшла друком книжка Ярослава Пришляка, відомого кооперативного, суспільно-громадського й політичного діяча, п. з. „Два брати ідеалісти“ — біографії, спогади, нариси, епізоди із життя й праці братів. Мистецьке оформлення обкладинки Володимира Беднарського.

Книжка складається з таких вісьмох розділів: св. п. Євген Пришляк, Ярослав

Пришляк, Миколаївщина в боротьбі з окупантами, св. п. Наталія та її брат Роман Фільваркі, посмертні згадки, 21-ші Олімпійські Ігри в Монтреалі, різні матеріали, ювілейні святкування. В посмертних згадках на відмінені заслуги нарис про трагічну смерть св. п. Михайла Палдовича Карпатського, головного редактора органу Проводу ОУН „Ідея і чин“, колишнього члена Крайового Проводу ОУН, визначного українського публіциста, і спомин про останні дні життя св. п. Я. Стецька, голови Українського Державного Правління, голови Проводу ОУН, президента АБН.

В передмові д-р Анатолій Бедрий стверджує, що збірка матеріалів — це довгий, часто героїчний, трудовий життєвий шлях двох братів Пришляків, членів визвольно-революційної організації в боротьбі з поляками, німцями і росіянами за здобуття української незалежної держави. В плані частину наклади цієї книжки різними каналами переслали в Україну, щоб жертва й посвяти братів була відома і захоотною, головною для молодшого покоління, яка мало знає про своє історичне минуле, як треба жити й боротися за краще майбутнє свого народу.

Книжка має 320 сторінок, в тому понад 70 цікавих і вартісних світлин, і її можна набути в ціні 12 ам. дол., 15 кан. дол., або їх рівновартості, в поодиноких осередках ОУВФ в різних країнах світу. Замовлення для книгарень просимо надсилати на адресу: Jaroslav Pryszlak 6304 Lacordaire Blvd., Montreal, Que., Canada N1T 3Z7; tel.: (514) 251-5379.

Відродження...

(Закінчення зі стор. 2)

Михайло Грушевський і його спадщина

Спершу мушу признатися, що не вірю, що матиму нагоду виголосити у Києві на Першому міжнародному конгресі українців доповідь про „Михайла Грушевського і його вплив на розвиток української наукової історіографії“. Хоча деякі дрібні перешкоди були, проте для мене, як дослідника життя, діяльності і творчості Грушевського, це була не лише неповторна наукова сатисфакція, але також глибоке емоційне пережиття. Саме після довгих років розбудови, а власне започаткування нами грушевськознавства, як окремої українознавчої дисципліни, тепер в столиці України, столиці Грушевського, який він віддав свою енергію, життя і творчість, я мав змогу поділитися моїми думками і висновками про історичну спадщину найвидатнішого історика України і першого президента Української Народної Республіки. Саме однією із моїх головних цілей, як учасника конгресу, було сконфронтувати в Україні колег-істориків (партиї і непартиї) і по можливості не лише об'єктивно навітлити наукову спадщину Грушевського, але також запропонувати, щоб наступний рік 1991 був роком Грушевського — одного із найвидатніших українських діячів і науковців ХХ століття. Саме в 1991 році відзначалося 125-ліття з дня народження Михайла Грушевського. Я наперед відчував, що буде відповідний зудар з партійними істориками, і в цьому помирився.

Тепер зупинюся над цєю доповіддю тому, що вона у значній мірі, віддзеркалює теперішню ситуацію на „історіографічному фронті“, а реакція на доповідь, підтверджує мої висновки про початки відродження української національної історіографії в Україні.

Важливо пригадати, що після розгрому М. Грушевського і його історичної школи у Києві з початком 1930-х років, совєтська влада і партійні історики в Україні довгі роки зводили боротьбу з його історіографічною спадщиною, зокрема з історичною схемою Грушевського, яка стала науковою схемою української національної історіографії. Саме в доповіді ми проаналізували цю схему й „Історію України Русі“ Грушевського в контексті розвитку української наукової історіографії, а також навітлили вагу діяльності його історичної школи. Окрему увагу звернено на партійну критику совєтської історіографії, у якій засуджувалося діяльність і творчість „буржуазного націоналіста“ Грушевського і його наслідників, а рівночасно фальсифіковано його діяльність, як голови Української Центральної Ради і президента Української Народної Республіки. Я наголошував на необхідності відкинення т.зв. партійної історичної „науки“ і заступлення її науковими дослідженнями, які мусять базуватися на науковій історичній методології. Ми також рекомендували прийняття належної доповненої схеми Грушевського, як основу теперішньої української історіографії в Україні і діаспорі.

Доповідь я закінчив апелом-закликом, щоб конгрес підтримав звернення УІТ про проголошення 1991 року — роком М. Грушевського, в якому відзначимо 125-ліття з дня його народження. Без огляду на різні критерії, які вказували на „застарілість“ спадщини і схеми Грушевського, яка „не задовольняє“ совєтської партійної історика своєю періодизацією і термінологією, ми бачили, що більшість дослідників по-вистію поділяли наші думки і рекомендації. У відповіді критиками я підкреслював, що історична схема не є якоюсь „заслугою догмою“ — вона увесь час доповнювалася і доповнюється кращими представниками української історіографії. Видатні історики Дм. Багалій і Дм. Дорошенко мали повну рацію, коли твердили, що схема Грушевського науково обгрунтувала самостійність українського історичного процесу, а „Історія України Ру-

си“ є найвидатнішим твором української модерної історіографії. Це сьогодні вже визнають історики, які уважають, що історична наука не може унапрямуватися будь якими політично-ідеологічними і партійними постулатами.

У численних розмовах з істориками, пов'язаних з Академією Наук, НТШ і українськими університетами у Києві, Дніпропетровську і Львові, ми бачили, що наші аргументи прийнято. Вже на пленарному засіданні Конгресу (1-го вересня 1990 року) учасники гучними оплесками прийняли дві резолюції: 1) резолюцію про проголошення в 1991 р. ювілейного року М. Грушевського і 2) нашу резолюцію про засудження т.зв. переяславських тез „До 300-річчя возз'явлення України з Росією“, як головний інструмент фальсифікації і русифікації української історії партійними істориками в СССР (текст двох резолюцій поданий на вступі нашої статті). Для мене було ясно, що таке спонтанне прийняття цих резолюцій учасниками Конгресу, вказувало на те, що відродження української наукової історіографії в Україні є на добрій дорозі. Про різні науково-видавничі і академічні проєкти, пов'язані з тривалим відзначенням життя і творчості М. Грушевського напущено в окремій статті, а тепер бажало бодай коротко зупинитися над деякими критичними і важливими питаннями і проблемами, які стоять перед українськими істориками.

Закінчення буде.

Солідарність...

(Закінчення зі стор. 2)

українських кредитивних кооператив за фінансовою допомогою для їх громадської, а навіть часто їх приватної діяльності. Нема, майже, дня, щоб до нашої кредитивної кооперативи хтось не прислав прохання із закликом: допоможіть! Рівночасно треба ствердити, що тільки 10-20 відсотків з них заслуговують на таку допомогу з вище поданих причин.

Це проблема, над якою треба серйозно застановитися. Наші громадські потреби і наші сучасні політичні умовини вимагають від нас, щоб не тільки 10 відсотків українців вільного світу працювало солідарно на українській фінансовій ниві, але ціла українська громада повинна виявити свою громадську зрілість і включитися солідарно в ряди наших усіх фінансових установ, які працюють не для себе, але для нашої української громади в діаспорі, а тепер ще хочуть, у якійсь мірі, допомагати й Україні, яка жде на таку допомогу.

Отож будемо солідарні! Працюймо разом для нашої спільної мети, і напевне будемо мати гарні успіхи, кращі ніж досі, бо солідарна праця і співпраця, а на економічному полі зокрема, це — велика, дуже велика сила.

Не марнуймо цієї сили, бо вона нам тепер дуже і дуже потрібна!

Pelikan, Jaroslav:
CONFESSOR BETWEEN EAST AND WEST
A PORTRAIT OF UKRAINIAN CARDINAL JOSYF SLIPIY
William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Mich., 1990.
pp. 249. Price \$30.00.

Noted historian Jaroslav Pelikan tells the fascinating story of Cardinal Slipiy and the Ukrainian Church. He describes the unique position of that Church "Between East and West" and how Josyf Slipiy all his life was fighting for that unique identity. A lifetime of research in the historical development of Christian doctrine in East and West by Jaroslav Pelikan brings a unique perspective in this work.

Ten (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВІНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБЕРГУ, НЮ ЙОРК.

Granite ■ Marble ■ Bronze

АНГЛІЙСЬКЕ ВИДАННЯ

ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

за редакцією ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА.

двохтомний редактор: ДАНИЛО ГУЗАР-СТРУК

1-ий і 2-ий з циклу п'ятьох томів, які мають вийти до 1992 р.

A-F — 119.50 дол. — 968 стор.
G-K — 125.00 дол. — 737 стор.

Альфавітична Енциклопедія України, базована на 25 роках праці, компетентно зведеною і доповненою видання Енциклопедії Українознавства, вповні ілюстроване кольоровими і чорно-білими фотографіями і численними мапами, першорядний показник життя і культури українців в Україні і діаспорі.

Видання University of Toronto Press, накладом Канадського Інституту Українських Студій, Наукового Товариства ім. Шевченка і Канадської Фундації Українських Студій.

Набувати можна у книгарні Свободи

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стейту Нью Джерзі обов'язує додати до ціни 7% продажного податку

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи“

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи“ □ „Українського Тижневика“ □
„Веселки“ □

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Виділу (якщо член УНС) _____
Ім'я і прізвище _____
Адреса _____

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище _____
Адреса _____

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОПУСТИТИ \$1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ ВІД 1-2 ТИЖНІВ

PARCA COMPANY
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel. (212) 473-3550

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР
ДАРUNKІВ — кераміка, різьба,
вишивки, карточки.

● FOR RENT ●

2 bedroom apartment in retirement village. Exit 120 — N.J. Garden State Parkway. Please call: (201) 739-3207

ПРАЦЯ

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
до опіки дітей шкільного віку та до легкої домашньої праці. Приватна кімната з лазничкою. Телефонувати на число (201) 894-1895 веч.

REAL ESTATE

DELAWARE RIVERFRONT GEM

Exceptional year-round or weekend home. 90 minutes from NYC. 5 minutes from Glen Spey. Historic 1820's Canal Lock House, beautifully updated for comfortable living. Beamed living/dining room, large modern kitchen, pine-paneled family room with wet bar, 3 bedrooms, 2 full baths, wrap-around porch with sweeping river views, cement basement, many storage areas, small outbuilding/studio. Set on stone-terraced hillside with seasonal waterfall, secluded from neighbors by surrounding deep woods. Near major highways. Historic quality and well cared-for condition like this is hard to find. \$249,000.

Call evenings: (212) 673-7025

РОЗШУКИ

Сестри Анна і Катерина Тиховські пошукують пропавшого від 1943 року брата

ТИХОВСЬКОГО ПАВЛА ОЛЕКСІЙОВИЧА
родженого 1922 року в с. Плоске Дрогобицького району. Хто б знав щонебудь про нього, або він сам, просимо писати на адресу: Mrs. Anna Kustosik 97 Main Street East Hampton, CT. 06424 Tel.: (203) 267-8004

BUSINESS SERVICE

КРАМНИЦЯ "ICON"
продає: ІКОНИ, КОРАПИ, ПАМ'ЯТКОВІ РЕЧІ, напівкільця.
ГОДИННИКИ І ЗОПОТІ РЕЧІ.
Максимум РАДІО, ВІДЕО на УКРАЇНУ
230 East 14th Street
New York, N.Y. 10003
Tel. (212) 982-3488

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema
129 East 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуговує ЦИРА І ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тілних Останків в різні країни світу

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

HURYN MEMORIALS
ВИРОБЛЯЄМО НА ЗАМОВЛЕННЯ ТА ВМОНТУЄМО НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТІ

ПАМ'ЯТНИКИ
в околиці Нью Йорку, включаючи цвинтарі: св. Духа в Гемптонбургу, Н. Я., св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Я., Пайн Буш в Кергонсоні та Глен Спей, Н. Я. Ми пропонуємо особисті послуги та поради у Вашому домі. За домовленою представником слід телефонувати

IWAN HURYN
P.O. Box 121
Hamptonburg, N.Y. 10916
(914) 427-2684

BONDAN REKSHYNSKY
45 East 7th Street
New York, N.Y. 10003
(212) 477-6523